

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w I Liceum Ogólnokształcącym

im. M. Kopernika w Żywcu

Szkoła to miejsce, w którym uczeń zdobywa wiedzę i doświadczenie. Czas szkoły to czas, w którym młody człowiek przygotowywany jest do podejmowania racjonalnych wyborów związanych z dalszą ścieżką edukacyjną czy zawodową, dokonuje bilansu własnych wartości, zasobów i możliwości. Poznaje rynek pracy, mechanizmy i procesy zachodzące na nim, dostrzega potrzebę podnoszenia swoich kwalifikacji i kompetencji.

Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w szkole obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania przez nich korzystnych decyzji edukacyjno-zawodowych.

Założenia:

- szkoła realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny,
- szkoła analizuje trendy i zapotrzebowanie na pracowników na rynku pracy.

Podstawowym aktem prawnym regulującym organizację doradztwa zawodowego w szkole jest **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)**. Zgodnie z zapisami § 4 Rozporządzenia:

„Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.”

Adresaci działań w zakresie doradztwa zawodowego

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem (koordynator, osoba odpowiedzialna)

Wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka. Osoby te współpracują z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ. Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się doradca zawodowy lub wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel, w tym nauczyciel wychowawca opiekujący się oddziałem, pedagog lub psycholog.

Zadania WSDZ

- motywowanie uczniów do pogłębionej analizy własnych zasobów,
- wspieranie uczniów w określeniu zawodów i stanowisk pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje i możliwości,
- wskazanie uczniom możliwości nabywania doświadczenia zawodowego, np. staż, wolontariat,
- przygotowywanie uczniów do podejmowania rozmów kwalifikacyjnych, rozważenia prowadzenia działalności gospodarczej,
- zapoznavanie uczniów z możliwościami podnoszenia swoich kwalifikacji,
- wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnego planu działania w kontekście dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Formy i sposoby realizacji WSDZ

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- udzielanie konsultacji indywidualnych, porad,
- określanie predyspozycji uczniów w kontekście realizowanego kierunku kształcenia,
- prowadzenie zajęć grupowych realizujących treści programowe związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych:
 - na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
 - na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się klasą,
 - na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- organizowanie wizyt zawodoznawczych,
- umożliwianie udziału w targach edukacyjnych,
- zapraszanie pracodawców, przedsiębiorców,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na szkolnej stronie Facebooka.

Przykłady działań kierowanych do rodziców/opiekunów prawnych:

- organizowanie spotkań doradczych,
- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych,
 - wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
 - organizowanie zajęć otwartych,

- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego,
- motywowanie nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji w kontekście uczenia się przez całe życie.

Metody pracy

Metody w poradnictwie indywidualnym stosowane w pracy doradczej:

- konsultacje indywidualne,
- porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron,
- diagnoza stanu zdrowia w kontekście wykonywanego zawodu (wywiad, obserwacja).

Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (np. ankiety),
- metody audiowizualne: filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne.

Sojusznicy i sieci współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- biblioteka
- Urząd Pracy,
- ochotnicze hufce pracy (OHP)
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Uczniowie:

- tworzą własne „portfolio”,
- określają obszary do samorozwoju, zarówno w życiu osobistym, jak i edukacyjno-zawodowym,
- definiują system wartości, również w kontekście pracy i etyki zawodowej,
- poznają zasady i mechanizmy regulujące rynek pracy,
- wykorzystują dostępne formy aktywizacji zawodowej np.: staże, wolontariat,

- rozwijają umiejętność autoprezentacji,
- analizują możliwości w zakresie kwalifikacji zawodowych i kontynuowania nauki,
- posiadają indywidualny plan działania na ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Monitoring i ewaluacja

- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- rozmowy z uczniami,
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/osoby realizującej doradztwo zawodowe,
- ocena zajęć prowadzonych w ramach doradztwa zawodowego.